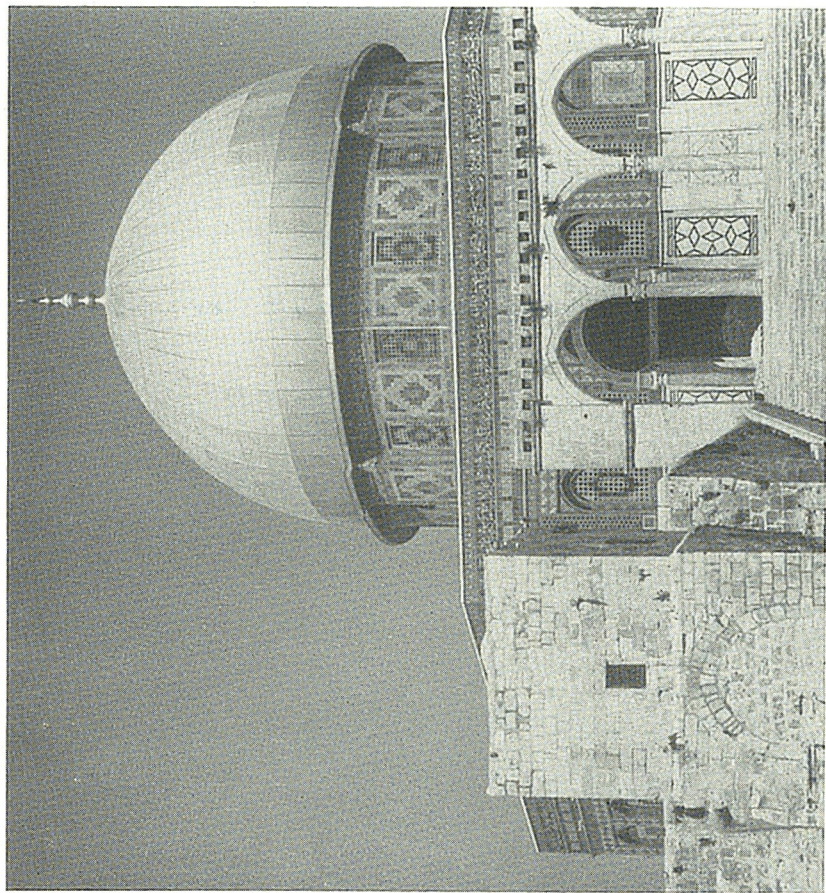

antieke oosterse
tapijten uit
de collectie
van aardenne
28-9 | 1-12 '68

ontmoeting met het oosten

„met de Argonauten in het
voetspoor van Alexander de Grote”.

Atbeelding hierboven:
 Rotskoepel (Qubbet es Sakhra),
 Jeruzalem.

Tien studenten-leden van de Hilversumse padvindergroep „De Argonauten” — 2 meisjes en 6 jongens van 18—24 jaar met 2 leiders, waaronder een arts — ondernamen in de zomer van 1965 een autotocht van drie maanden door de landen van het Midden-Oosten. Zij volgden daarbij een deel van de route welke Alexander de Grote koos toen hij in het jaar 334 v. Chr. optrok tegen de Perzen. Deze tocht was méér dan een gewone vakantiereis, méér dan een historische verkenning. Immers zij wilden proberen het hedendaagse Midden-Oosten beter te begrijpen en het dichterbij te brengen voor andere belangstellenden in Nederland. Met artikelen en radio-uitzendingen, filmstroken en een fotoboek, vertoningen van een diaklankbeeld en ook met deze fototentoonstelling werken ze aan het doel van de tocht: te komen tot een Ontmoeting met het Oosten.

Tentoonstelling
„Antieke Oosterse tapijfen
uit de collectie van Aardenne” en
„Ontmoeting met het Oosten”

Openingsuren:	werkdagen	10—17 uur
	zondagen	13—17 uur
	dinsdagavond	20—22 uur
Toegangsprijs	(voor beide exposities)	f 1,— p.p.
	Houders van jaarkaarten en groepen van	
	minstens 10 personen	f 0,50 p.p.
	Zaterdagmiddag, dinsdagavond	f 0,50 p.p.
	Scholieren zonder kaart in groepsverband	f 0,25 p.p.
	Houders van schoolkaarten	gratis

Geïllustreerde catalogus tapijtentoonstelling verkrijgbaar.
 Voorts fotoboek „Ontmoeting met het Oosten”, kleurendia's en filmstroken.

Bezoekers van de tentoonstellingen hebben tevens kosteloos toegang tot de permanente verzameling van het museum.

Rondleidingen: Iedere dinsdagavond te 20 uur. Bovendien van maandag t/m vrijdag (10—12 uur en 14—17 uur) op verzoek voor groepen van minstens 10 personen.
 Kosten (buiten de toegangsprijs) f 0,50 p.p.

Dinsdag 8 oktober 1968 te 20 uur precies inleiding en vertoning van het diaklankbeeld
„Alexander de Grote ging ons voor”.

Na afloop gelegenheid tot bezichtiging van de tentoonstelling.
 Toegangsprijs voor deze avond f 1,50 p.p.
 Houders van jaarkaarten f 1,— p.p.

Plaatsen kunnen worden gereserveerd vanaf 1 oktober a.s. bij de portier van het museum of telefonisch (030—15541) van maandag t/m vrijdag van 10.00—17.00 uur. Betaling uitsluitend bij de portier van het museum.
 Gereserveerde plaatsen, welke een kwartier vóór de aanvang van deze avond niet zijn afgehaald worden doorverkocht.

Met een tentoonstelling van antieke Oosterse tapijten uit de collectie Van Aardenne, Dordrecht, wil het Centraal Museum allereerst het de bezoekers mogelijk maken zich een indruk te vormen van de grote verscheidenheid van typen en motieven welke te onderscheiden valt in de Oosterse tapijtkunst.

Naast menig zeldzaam kleeid, dat zeer bepaald de attentie van de specialisten zal trekken, is een selectie tapijten aanwezig, waarvan de schoonheid de geïnteresseerde bezoeker zal noden tot een nadere kennismaking van deze vorm van toegepaste kunst.

Op deze tentoonstelling zijn een aantal groepen vertegenwoordigd waarbij naast de Kaukasische, Perzische en Centraal-Aziatische, de Klein-Aziatische kleden de hoofdschotel vormen. Deze grote groepen van kleden onderscheiden zich van elkaar door de gebruikte kleuren, motieven en technieken.

In de uitgestrekte geografische gebieden, die met de namen van deze grote groepen overeenstemmen, woonden talrijke volkeren en stammen; deze vervaardigden tapijten waarin zij eigen variaties op de algemene kenmerken aanbrachten. Zo een specifiek tapijt krijgt dan de naam van de stad waar het ontstond, zoals een Ghjordes (Klein-Azië), of van het volk dat het vervaardigde, zoals de Kasak (Kaukasie). Ook andere benamingen komen nog voor, zoals de „Holbeinkleden“, zo genoemd omdat dit type voorkomt op de schilderijen van de Duitse schilder Holbein (16e eeuw), of een Kis-Ghjordes (Klein-Azië), die door een huwbare jonge vrouw werd geknoopt.

Het is moeilijk om voor de Klein-Aziatische kleden een algemeen kenmerk te geven, daar er een verscheidenheid van decoratiemotieven en kleurstellingen in voorkomen. Minder moeilijk is dit bij de Kaukasische kleden, die meestal een streng geometrisch patroon en een eenvoudiger kleurgebruik vertonen. Gestyleerde bloem- of rankmotieven en motieven ontleend aan het dierenrijk worden bij de in Perzië vervaardigde kleden het meest toegepast, terwijl de kleden afkomstig uit Centraal-Azië een in rijen herhaald geometrisch patroon vertonen. Het tentoongestelde kleedje uit Oost-Turkistan, zo dicht bij China gelegen toont duidelijk de overgang tussen Oosterse en Chinese tapijtkunst.

Niet alleen motieven en kleuren bepalen de herkomst doch ook de toegepaste technieken. Hierbij onderscheiden we de geknoopte tapijten en de geweven of geborduurde tapijten. De geweven kleden, Kelims genaamd, komen zowel in Klein-Azië als in het hele verdere Oosten voor. De keuze van de tapijten is zodanig gemaakt dat de bezoeker de mogelijkheid krijgt aan de hand van enkele eenvoudige regels en duidelijke voorbeelden zich te verdiepen in het spel der herkenning en zo zijn kennis te verrijken.

Abbeeldingen hierboven:

Fragment van een bidkleed.

Almetingen van het gethele kleed

186 x 112.

Ladik, Klein-Azië,

gedateerd 1211 = 1797.